

Türk Turizm Araştırmaları Dergisi

2020, 4(2): 881-892.

DOI: [10.26677/TR1010.2020.371](https://doi.org/10.26677/TR1010.2020.371)

ISSN: 2587-0890 Dergi web sayfası: <https://www.tutad.org>

ARAşTIRMA MAKALESİ

Bayramören İlçesinde Yamaç Paraşütü Turizmi

Dr. Öğr. Üyesi Ayhan DAĞDEVİREN, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Ilgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Çankırı, e-posta: ayhandagdeviren@karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0004-8007>

Cansel SARAL, Lisans Öğrencisi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Ilgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Çankırı, e-posta: 161201053@ogrenci.karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7254-905X>

Nariye COŞKUN, Lisans Öğrencisi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Ilgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Çankırı, e-posta: 161201047@ogrenci.karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1368-2018>

Zeynep YILMAZ, Lisans Öğrencisi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Ilgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Çankırı, e-posta: 161201071@ogrenci.karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6509-1826>

Öz

Bu araştırmanın amacı, Bayramören ilçesinin yamaç paraşütü turizmini SWOT analizi ile değerlendirmektir. Araştırmanın örneklemini Bayramören ilçesindeki kamu kurumlarının 50 çalışanı oluşturmuştur. SWOT formları, katılımcılar tarafından doldurulmuş, ardından Bayramören Kaymakamlığı yetkilileri tarafından posta ile araştırmacılara gönderilmiştir. Araştırma sonucunda ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en güçlü yön, doğal güzellik olarak tespit edilmiştir. İlçenin yamaç paraşütü turizmindeki diğer güçlü yönler ise ilçenin konumu, temiz havası ve çevresi, rüzgâr hızının yamaç paraşütüne uygunluğu, yamaç paraşütü için kalkış pistlerinin varlığı, turistler için huzurlu bir ortama sahip olması ve yerel halkın konukseverliği olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en zayıf yönü, ilçeye gelen ulaşım araç sayısının oldukça yetersiz olması olarak belirlenmiştir. Konaklama, sağlık, altyapı, teknik araç gereç gibi imkânların yetersiz olmasından yerel halkın spor ve turizm bilincinin yetersiz olmasına; Bayramören yolunun bazı yerlerinin yolculuk için riskli olmasından turizm danışma bürosunun olmamasına kadar ilçenin yamaç paraşütü turizminde çok sayıda zayıf yönünün olduğu görölmüştür. Diğer taraftan araştırma sonucunda ilçenin yamaç paraşütü etkinliğinde deneyimli olmasının ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en büyük fırsat olduğu ortaya çıkarken etkinliklerde yaralanmalarla sonuçlanan kazaların olmasının ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en büyük tehdit olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bayramören, Yamaç Paraşütü, Yamaç Paraşütü Turizmi, SWOT.

Makale Gönderme Tarihi: 16.01.2020

Makale Kabul Tarihi: 12.04.2020

Önerilen Atf:

Dağdeviren, A., Saral, C., Coşkun, N. ve Yılmaz, Z. (2020). Bayramören İlçesinde Yamaç Paraşütü Turizmi, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(2): 881-892.

© 2020 Türk Turizm Araştırmaları Dergisi.

Journal of Turkish Tourism Research

2020, 4(2): 881-892.

DOI: [10.26677/TR1010.2020.371](https://doi.org/10.26677/TR1010.2020.371)

ISSN: 2587-0890 Journal Homepage: <https://www.tutad.org>

RESEARCH PAPER

Paragliding Tourism in Bayramören District

Assistant Prof. Dr. Ayhan DAĞDEVİREN, Çankırı Karatekin University, Ilgaz School of Tourism and Hotel Management, Çankırı, e-mail: ayhandagdeviren@karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0004-8007>

Cansel SARAL, Undergraduate Student, Çankırı Karatekin University, Ilgaz School of Tourism and Hotel Management, Çankırı, e-mail: 161201053@ogrenci.karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7254-905X>

Nariye COŞKUN, Undergraduate Student, Çankırı Karatekin University, Ilgaz School of Tourism and Hotel Management, Çankırı, e-mail: 161201047@ogrenci.karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1368-2018>

Zeynep YILMAZ, Undergraduate Student, Çankırı Karatekin University, School of Tourism and Hotel Management, Çankırı, e-mail: 161201071@ogrenci.karatekin.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6509-1826>

Abstract

The aim of this research is to evaluate the paragliding tourism of Bayramören district with SWOT analysis. The sample of the research consisted of 50 employees of public institutions in Bayramören district. SWOT forms were filled out by the participants and then sent to the researchers by mail from the Bayramören District Governorate officials. As a result of the research, the strongest direction in the paragliding tourism of the district has been determined as natural beauty. Other strengths in paragliding tourism of the district are determined as the location, clean air and environment of the district, the suitability of the wind speed for paragliding, the presence of take-off runways for paragliding, its peaceful environment for tourists and the hospitality of the local people. As a result of the research, the weakest direction in the paragliding tourism of the district was determined as the pretty inadequate number of means of transport coming to the district. It has been observed that there are many weaknesses in the paragliding tourism of the district from the lack of opportunities such as accommodation, health, infrastructure, technical equipment to the lack of awareness of sports and tourism of the local people; from the risky parts of Bayramören road for the travel to the absence of a tourist information office. On the other hand, as a result of the research, it is revealed that the accidents result in injuries in the activities are the biggest threat in the paragliding tourism of the district while the district's experience in paragliding activity is the biggest opportunity in the paragliding tourism.

Keywords: Bayramören, Paragliding, Paragliding Tourism, SWOT.

Received: 16.01.2020

Accepted: 12.00.2020

Suggested Citation:

Dağdeviren, A., Saral, C., Coşkun, N. and Yılmaz, Z. (2020). Paragliding Tourism in Bayramören District, *Journal of Turkish Tourism Research*, 4(2): 881-892.

© 2020 Türk Turizm Araştırmaları Dergisi.

GİRİŞ

Günümüzde artan kentleşme ile sınırlı rekreasyon alanlarında hareket ederek yaşantısını sürdürmeye çalışan kent insanı; gürültüden ve kentsel kirlilikten uzaklaşma, rutinden kaçış, yeni heyecan arayışları gibi nedenlerle giderek artan bir istekle doğaya açılmayı yeni bir etkinlik biçimi olarak benimsemektedir. Bu nedenle de doğada yapılan sportif etkinlikler, gittikçe artan bir arz ve talep yaratmaktadır (Koçak ve Balcı, 2010: 213). Doğada yapılan sportif etkinlikler içerisinde çok hafif, kolay taşınabilir ve ekonomik olması nedeniyle yamaç paraşütü, önemli bir faaliyet alanına sahiptir (Türk Hava Kurumu, 2020; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020).

Türkiye, yamaç paraşütü uçuşu için oldukça elverişli destinasyonlara sahiptir (Saçlı ve Kahraman, 2019: 1252; Pirselimioğlu Batman ve Demirel, 2015: 14). Dünyanın da en iyi uçuş noktası olarak sayılabilecek Muğla-Fethiye'deki Ölüdeniz/Babadağ yamaç paraşütünde ilk sırada yer alırken Denizli-Pamukkale, Denizli-Honaz, Ankara-Gölbaşı, Bolu-Abant, Isparta-Eğirdir, Kayseri-Alıdağ, Erzurum-Palandöken, Eskişehir-İnönü, Antalya-Aksu, Antalya-Kaş, Samsun-Kocadağ, Bursa-Uludağ, Türkiye'nin yamaç paraşütünde önde gelen diğer merkezlerini oluşturmaktadır (Pirselimioğlu Batman ve Demirel, 2015: 14; Koday vd., 2018: 1097; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020; Arslan Ayazlar, 2015: 6). Yamaç paraşütü turizmi oldukça hızlı bir gelişim gösteren Türkiye'de (Saçlı ve Kahraman, 2019: 1252) bu merkezlerin dışında gözde birçok merkez mevcuttur. Bunlardan birisi de Bayramören'dir.

Bayramören; coğrafi yapısı, özellikle de "Cross-Country" olarak adlandırılan uzun mesafe uçuşlarına uygunluğu ile dikkat çeken, Çankırı ilinin bir ilçesidir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçlarına göre; 2019 yılında 2.335 köy, 589 şehir olmak üzere toplam 2.924 nüfusa sahip olan ilçenin pistlerinde uzun mesafe uçuş rekorları kırılmış ve 21-24 Ağustos 2008 tarihlerinde Bayramören Yamaç Paraşüt Yarışması ve Festivali, 12-16 Ağustos 2009 tarihlerinde Dünya Kupası Hazırlık Yarışması ve Türkiye Şampiyonası Finalleri, 29 Haziran-04 Temmuz 2010 tarihlerinde Yamaç Paraşütü Dünya Kupası Ön Ayağı (Word Cup Selection Tour) ve Türkiye Şampiyonası, 23-30 Temmuz 2011 tarihlerinde Yamaç Paraşütü Dünya Şampiyonasının bir ayağı, 01-07 Temmuz 2013 tarihlerinde XC Uluslararası Yamaç Paraşütü Mesafe Yarışmaları, 22-28 Ağustos 2015 tarihlerinde Dünya Yamaç Paraşütü Şampiyonası olmak üzere birçok etkinlik düzenlenmiştir (T.C. Çankırı Valiliği, 2014; CNN Türk, 2020; Türkiye İstatistik Kurumu, 2020; T.C. Bayramören Kaymakamlığı, 2020).

Yamaç paraşütü, her geçen gün daha fazla kişi tarafından deneyimlenmektedir. Her geçen gün yeni alanların açılması ve var olan alanların geliştirilmesi, bu açık hava rekreasyon etkinliğinin destinasyonlar için önemini arttığını göstermektedir. Literatürde hava sporları turizm türlerinden biri olan yamaç paraşütü ile ilgili kazaları, yaralanmaları, riskleri ve potansiyelleri içeren çeşitli çalışmalar bulunmakla birlikte (Saçlı ve Kahraman, 2019: 1254) SWOT analizinin kullanıldığı sınırlı sayıda çalışmaya (Koday vd., 2018; Tuban, 2019) rastlanmaktadır. Bu araştırma, Bayramören ilçesinin yamaç paraşütü turizmini SWOT analizi ile değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

LİTERATÜR İNCELEMESİ

Yamaç paraşütü; sabit bir yapıya sahip olmayan, elde taşınabilen, tepeden koşarak veya yerden vinç ile havalanan, pilotun kubbeye bağlı kontrol iplerini çekmesiyle iki ekseninde kumanda edilebilen ve pilotun bacaklarının enerjisi ile inebilen hava aracıdır (Türk Hava Kurumu, 2019: 7).

Yamaç paraşütünde düz, ters ve vinç yardımıyla olmak üzere üç çeşit kalkış yöntemi bulunmaktadır. Düz kalkış, çok hafif rüzgârlarda ya da rüzgârın hiç olmadığı durumlarda

uygulanan ve pilotun öne doğru hızlı bir şekilde koşmasını gerektiren bir kalkış yöntemidir. Ters kalkış, sabit pozisyonda yapılan ve pilotun öne doğru hareketini gerektirmeyen, daha çok rüzgârlı havalarda uygulanan kalkış yöntemidir. Üçüncü yöntem ise bir tekne veya motorlu bir araç tarafından çekilerek yapılan kalkıştır (Pirselimoğlu Batman ve Demirel, 2015: 16). Genel olarak kubbe, askı ipleri, taşıyıcı kolonlar ve harnes olmak üzere 4 bölümden oluşan yamaç paraşütünün yapılabilmesinin ilk koşulu, uçarken pilotların yanında bulundurması gereken tüm malzemeler ile 30-35 kg ağırlığındaki delta kanadına ek olarak yedek paraşüt, hava akımlarına göre şekillendirilmiş bağlantı elemanları, altimetre, variometre, pusula, hız saati, telsiz ile yüksek kesimlere ulaşmayı sağlayan bir yol ağının bulunması gerektiğidir (Türk Hava Kurumu, 2020; Pirselimoğlu Batman ve Demirel, 2015: 14). Uçuşların süresi, kullanılan malzeme performansı ve pilotun tecrübesine bağlı olarak kilometrelerce/saatlerce sürebilmektedir (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020).

Dünyada yamaç paraşütünün tarihsel gelişimine bakıldığında birçok yeniliğe imza atan Leonardo da Vincinin paraşüt çizimleri ön plana çıkmaktadır (Koday vd., 2018: 1096). 1940'lı yıllarda Wright Kardeşler, başarılı ilk uçuşlarının yanında birkaç parça perde kumaşından yaptıkları bir tür uçurtmayla başka bir havacılık olayına da öncülük etmişlerdir. Bu uçuşa denemelerinden sonra esnek yapıya sahip kanatlar üzerinde çalışma ve denemeler yapılmış ve 1948 yılında basit yelken kanatlar ortaya çıkmıştır. Bu çalışmalar sırasında kanatların bir bot, araba ya da bir kişi tarafından yerden havalandırılması önemli bir gelişme olmuştur. 1961 yılından sonra kendi şişebilen ve süzülerek uçan paraşüt düşünölmeye başlamıştır. 1968 yılında koşarak ya da ayakta kalkış üzerine makale ve el kitapları yayımlanmıştır (Türk Hava Kurumu, 2020). 1978 yılında üç Fransız dağcı ve aynı zamanda serbest paraşütçü, paraşütleriyle tepelerden koşarak kalkış yapma fikrini daha da geliştirmişlerdir. Bu üç paraşütçüden Jean Claude Betemps, yamaçtan koşarak kalkış yapan ve uçan ilk kişi unvanını almıştır. 1979 yılında dünyanın ilk yamaç paraşütü okulu, Fransız Alplerinde kurulmuştur. Aynı yıl yamaç paraşütü, Planör Dünya Şampiyonasında Gerard Bosson tarafından dünya standartlarında bir spor olarak kabul edilmiştir. 1980 yılından itibaren kumaşı, aerodinamiği ve iskeleti sürekli gelişen sporun her toplumun yapabileceği kadar düzenli hale gelmesi 1986 yılını bulmuştur. 1989 yılında ise ilk Yamaç Paraşütü Dünya Şampiyonası, Avusturya'nın Kössen beldesinde yapılmıştır (Özçirif, 2017: 5). İsviçre'de Wengen, Güney Kore'de Danyang, Slovenya'da Julian Alpleri, Fransa'da Hautes Alpes, dünyaca en çok bilinen yamaç paraşütü alanlarıdır (Koday vd., 2018: 1096).

Türkiye'de yamaçtan koşarak uçuş denemeleri, 1985 yılında ilk olarak Türk Hava Kurumu paraşütçülerinden bir grupça serbest atlayış paraşütleriyle Erzincan-Çakırman Köyü'nde yapılmıştır. Bunu daha sonra, Adıyaman-Nemrut, Kayseri-Alidağ ve Ankara-Kızılcahamam'da yapılan uçuşlar izlemiştir. 1988 yılından itibaren yamaç paraşütleri sınırlı bir kitle tarafından ferdi olarak kullanılmaya başlamıştır. 1995 yılında Türk Hava Kurumu faaliyetleri arasına alınan yamaç paraşütü sporu, 1996 ve 1997 yıllarında Türk Hava Kurumu'nun organize ettiği ve dünyada ilk kez gerçekleştirilen "1. Dünya Hava Oyunları" organizasyonu ile uluslararası boyuta taşınmıştır (Türk Hava Kurumu, 2020). Türkiye'de yamaç paraşütü eğitimleri ise Türk Hava Kurumu, üniversite kulüpleri ve özel kulüpler tarafından düzenlenmektedir (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020).

Literatürde yamaç paraşütü ile ilgili çeşitli çalışmalara rastlamak mümkündür. Chmielewska (2014), çalışmasında her yıl yaralanma ve kaza sayılarının arttığını, hatta pilotlar/turistler arasında ölümlerle sonuçlanan kazaların olduğunu belirtmiş, yamaç paraşütü turizminde engellilerin karşı karşıya kaldığı riskler üzerinde durmuştur.

Arslan Ayazlar (2015), yürüttüğü çalışmanın sonucunda yamaç paraşütünde akış deneyiminin "zorluk-beceri dengesi", "yoğunlaşma" ve "heyecan arama davranışı" üzerinde etkili olduğunu ve akış deneyiminin katılımcıların kişisel iyi oluşuna olumlu katkılar sağladığını tespit etmiştir.

Canbek vd. (2015), Ağustos 2004-Eylül 2011 tarihleri arasında 242.355 yamaç paraşütü atlayışı sırasında meydana gelen 64 kazada travma geçiren 82 hastanın muayene raporlarını ve hastane belgelerini inceledikleri çalışmalarında 82 hastanın 18'inin yaşamını kaybettiğini, hastaların çoğunda birden fazla kırık ve iç organ yaralanmalarının olduğunu ortaya koymuşlardır.

Mekinc vd. (2015), yürüttükleri çalışmada doğru adımların atılması ve doğru bir yaklaşımın izlenmesi halinde yamaç paraşütünün güvenli bir spor olduğu, her yamaç paraşütçünün ekipmanı, hava koşullarını bilmesi ve kendi yeteneklerini değerlendirebilmesi halinde risklerin minimum düzeye ineceği, temel sorunun yerel özellikleri ve hava akımını bilmeyen ve onlara uygun hareket etmeyen kötü organize olmuş ve tecrübesiz yabancı pilotlar olduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

Pirselimoğlu Batman ve Demirel (2015), Altındere Vadisi, Meryemana Deresi güzergâhında uzmanlar eşliğinde yaptıkları gözlem ve yerel incelemeler sonucunda uygun yamaç paraşütü noktaları tespit ederek yamaç paraşütü sporu için alçak ve yüksek tepeler ile irtifa farkları, iniş kalkış alanları, eğitim adaları için rota tayini haritası oluşturmuşlardır.

Karademir ve Güven (2016), yamaç paraşütçülerinin sorunları üzerine yürüttükleri çalışmanın sonucunda sporcuların yaşları, sertifika seviyeleri ve spor eğitimi aldıkları yere göre bazı sorunlarda anlamlı farklılıklar tespit etmişlerdir.

Özçiriş (2017), yürüttüğü çalışma sonucunda yamaç paraşütü yapan pilotların uçuş öncesi özellikle ölüm korkusu, düşme hissi, kaza yapma, yaralanma gibi nedenlerle stres ve kaygı hissettiklerini, tecrübeli pilotlarda stresin az olduğunu, onlarda da uçuş öncesi hava şartlarının değişkenlik gösterebilmesi nedeniyle stres oluştuğunu saptamıştır.

Wilkes vd. (2017), çalışmalarında serbest uçuş biçimlerinin en yaygın uygulamalarından biri olan yamaç paraşütünün eğitim ve ekipman imkânı iyileştikçe zamanla daha güvenli hale geldiğini, ancak tırmanma gibi nispeten yüksek risk taşımaya devam ettiğini belirtmişlerdir. Fransa'da 2015 yılında yamaç paraşütü kullanan 22.345 kayıtlı pilotun 515'inin yaralandığını, 15'inin yaşamını yitirdiğini, kazaların çoğunun, ekipman arızasından ziyade pilot veya muhakeme hatalarından kaynaklandığını, bu nedenle de pilotların fizyolojik taleplerinin anlaşılmasının yaralanma veya yaşam kaybını önlemede önemli olduğunu vurgulamışlardır.

Barut vd. (2019), yürüttükleri çalışmanın sonucunda doğa yürüyüşü ve yamaç paraşütü sporu yapan bireylerin özyeterlik ve yaşam doyumu puan ortalamalarının yüksek olduğunu saptamışlardır.

Saçlı ve Kahraman (2019), yürüttükleri çalışmanın sonucunda Arsuz Doğa ve Su Sporları Festivali esnasında gerçekleşen yamaç paraşütü etkinliği katılımcılarının motivasyonlarının "özgürlük", "heyecan", "gökyüzünden bakmak", "macera", "risk alma", "yükseklik korkusunu yenme", "huzur bulma" ve "farklılaşma isteği" olduğu, yamaç paraşütü yapan katılımcıların, risk almayı sevdiğileri, kriz durumlarını yönetebildikleri ve bu etkinlikten genel anlamda memnun kaldıkları bulgusuna ulaşmışlardır.

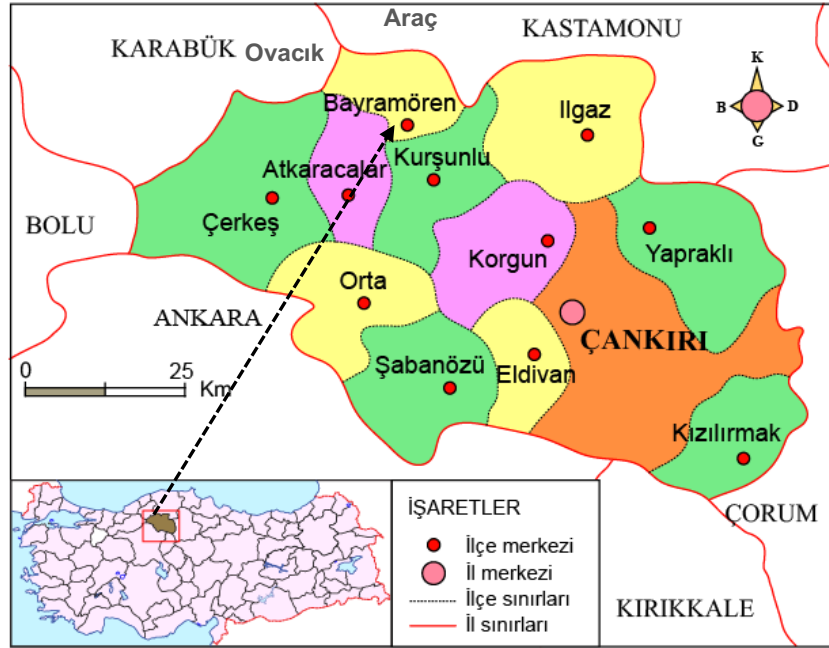
Koday vd., (2018) ile Tuban (2019) ise çalışmalarında SWOT analizini kullanmışlardır. Koday vd., (2018), çalışmalarında Siirt ilinin yamaç paraşütü turizmini analiz ederken Tuban (2019), çalışmasında Tekirdağ ili Uçmakdere köyünün yamaç paraşütü turizmini analiz etmiştir.

Bu çalışma bulgularını genel hatları ile özetlemek gerekirse yamaç paraşütü; stres ve kaygı oluşturabilen, riskli bir etkinlik türü olarak görülmele birlikte gerekli koşullar sağlandığında güvenli hale gelebilen ve farklı motivasyon unsurlarıyla kişilerin iyi oluşları üzerinde olumlu etkileri olan bir etkinlik türü olarak görülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Alanı

Araştırma alanını Bayramören ilçesi oluşturmaktadır. İlk yerleşmenin ne zaman ve kimler tarafından yapıldığı kesin olarak bilinmemekle birlikte Paflogonya içerisinde yer alan bölge, 1464 yılında Candaroğulları Beyliği'ne son veren Fatih Sultan Mehmet tarafından Osman İmparatorluğu'na bağlanmıştır. İlçenin kuzeyinde Kastamonu'nun Araç ilçesi, doğusunda Kurşunlu ilçesi, güneyinde Kurşunlu ve Atkaracalar ilçeleri, batısında Çerkeş ilçesi ile Karabük'e bağlı Ovacık ilçesi bulunmaktadır. İlçenin arazi yapısı engebeli ve diktir. Deniz seviyesinden yüksekliği 800-850 metre arasında olan ilçede, hem Karadeniz hem İç Anadolu özellikleri gösteren bir geçiş iklimi hâkimdir (T.C. Çankırı Valiliği, 2020; Gül, 2013: 2).

Şekil 1. Araştırma Alanının Konumu (Saygılı, 2015).

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini Bayramören ilçesinin kamu kurumu çalışanları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Bayramören ilçesindeki kamu kurumlarının 50 çalışanı (Bayramören Kaymakamı, Bayramören Belediye Başkanı ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden 12 kişi, İlçe Müftülüğünden 3 kişi, İlçe Jandarma Komutanlığı'ndan 5 kişi, İlçe Emniyet Müdürlüğünden 16 kişi, İlçe Mal Müdürlüğü'nden 3 kişi, İlçe Tapu Müdürlüğü'nden 2 kişi, İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden 2 kişi, İlçe Yazı İşleri Müdürlüğü'nden 2 kişi, İlçe Nüfus Müdürlüğü'nden 3 kişi) oluşturmaktadır. Örneklem; belli bir evrenden seçilen, o evreni temsil yeterliliği olduğu kabul edilen, belli kurallara göre seçilmiş küçük bir örnek, küçük bir küttedir. Örneklem seçiminde önemli olan evreni temsil edebilecek birimleri bulmaktır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2011: 70-71). Buradan hareketle bu araştırma, Bayramören ilçesinde karar alma pozisyonunda bulunan ve ilçedeki gelişmelere aktif olarak katılım gösteren kamu kurumu çalışanları üzerinde yürütülmüştür.

Araştırma Verilerinin Analizi

Araştırmada SWOT analizi yapılmıştır. SWOT (Strengths-Üstün Yönler, Weaknesses-Zayıf Yönler, Opportunities-Fırsatlar, Threats-Tehditler) analizi, karar verme sürecinde önemli bir destekleyici araç olup, bir ülkenin, bölgenin veya organizasyonun iç ve dış ortamlarının sistematik analizinde yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (Akbulak, 2016: 15). 30.12.2019 tarihinde örneklem gruba ulaştırılmak üzere Bayramören Kaymakamlığına gönderilen SWOT formları, katılımcılar tarafından doldurulmuş, ardından Bayramören Kaymakamlığı yetkilileri tarafından 15.01.2020 tarihinde posta ile araştırmacılara ulaştırılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra sıklık düzeyine göre sıraya konulmuş ve çıkan sonuçlar tablolaştırılmıştır.

BULGULAR

Bayramören ilçesi yamaç paraşütü turizminin güçlü yönlerine ilişkin bilgiler, Tablo 2’de sunulmuştur. Tablo 1’de görüldüğü gibi ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en güçlü yön, katılımcılar tarafından doğal güzellik olarak belirtilirken ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki diğer güçlü yönler, ilçenin konumu, temiz havası ve çevresi, rüzgâr hızının yamaç paraşütüne uygunluğu, yamaç paraşütü için kalkış pistlerinin varlığı, turistler için huzurlu bir ortama sahip olması ve yerel halkın konukseverliği olarak belirtilmiştir.

Tablo 1. Bayramören İlçesi Yamaç Paraşütü Turizminin Güçlü Yönleri

GÜÇLÜ YÖNLER	Sayı
• Doğal güzelliği	24
• Konumu	21
• Temiz havası ve çevresi	16
• Rüzgâr hızının yamaç paraşütüne uygunluğu	14
• Yamaç paraşütü için kalkış pistlerinin varlığı	11
• Turistler için huzurlu bir ortama sahip olması	6
• Yerel halkın konukseverliği	4

Bayramören ilçesi yamaç paraşütü turizminin zayıf yönlerine ilişkin bilgiler, Tablo 2’de sunulmuştur. Tablo 2’de görüldüğü gibi ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en zayıf yön, katılımcılar tarafından ilçeye gelen ulaşım araç sayısının oldukça yetersiz olması olarak belirtilirken onu yamaç paraşütü etkinliklerinde sunulan konaklama imkânlarının yetersiz olması ve Bayramören yolunun bazı yerlerinin yolculuk için riskli olması takip etmiştir. İlçenin yamaç paraşütü turizmindeki diğer zayıf yönler ise katılımcılar tarafından sağlık imkânlarının, altyapının, teknik araç gerecin, finansmanın, tanıtım ve reklamın, personel sayısının, restoran sayısının, turistler için sosyal imkânların, yamaç paraşütü ile ilgili eğitim imkânlarının, alışveriş imkânlarının, çevre düzenlemelerinin, yamaç paraşütü turizmiyle ilgili planlama ve koordinasyonun ve yerel halkın spor ve turizm bilincinin yetersiz olması ile turizm danışma bürosunun olmaması olarak belirtilmiştir.

Tablo 2. Bayramören İlçesi Yamaç Paraşütü Turizminin Zayıf Yönleri

ZAYIF YÖNLER	Sayı
• İlçeye gelen ulaşım araç sayısının oldukça yetersiz olması	30
• Yamaç paraşütü etkinliklerinde sunulan konaklama imkânlarının yetersiz olması	23
• Bayramören yolunun bazı yerlerinin yolculuk için riskli olması	17
• Sağlık imkânlarının yetersiz olması	14
• Altyapının yetersiz olması	11
• Teknik araç gerecin yetersiz olması	9
• Finansmanın yetersiz olması	8
• Tanıtım ve reklamın yetersiz olması	8
• Personel sayısının yetersiz olması	7
• Restoran sayısının yetersiz olması	7
• Turistler için sosyal imkânların yetersiz olması	6
• Yamaç paraşütü ile ilgili eğitim imkânlarının yetersiz olması	6
• Alışveriş imkânlarının yetersiz olması	5
• Çevre düzenlemelerinin yetersiz olması	4
• Yamaç paraşütü turizmiyle ilgili planlama ve koordinasyonun yetersiz olması	4
• Yerel halkın spor ve turizm bilincinin yetersiz olması	4
• Turizm danışma bürosunun olmaması	3

Bayramören ilçesi yamaç paraşütü turizminin fırsatlarına ilişkin bilgiler, Tablo 3'te sunulmuştur. Tablo 3'te görüldüğü gibi ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en büyük fırsat, ilçenin yamaç paraşütü etkinliği konusundaki deneyimi olarak belirtilirken onu aynı sayıyla gençlerin ve üniversite topluluklarının yamaç paraşütü turizmine ilgisi ve bölgede rakiplerin az olması takip etmiştir.

Tablo 3. Bayramören İlçesi Yamaç Paraşütü Turizminin Fırsatları

FIRSATLAR	Sayı
• İlçenin yamaç paraşütü etkinliğinde deneyimli olması	9
• Gençlerin ve üniversite topluluklarının yamaç paraşütü turizmine ilgisi	3
• Bölgede rakiplerin az olması	3

Bayramören ilçesi yamaç paraşütü turizminin tehditlerine ilişkin bilgiler, Tablo 4'te sunulmuştur. Tablo 4'te görüldüğü gibi ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en büyük tehdit, yaralanmalarla sonuçlanan kazaların olması olarak belirtilmiştir. Onu sırasıyla güvenli bir uçuş için gerekli tedbirlerin alınmaması ve yerel halkın hayat tarzının olumsuz etkilenmesi takip etmiştir.

Tablo 4. Bayramören İlçesi Yamaç Paraşütü Turizminin Tehditleri

TEHDİTLER	Sayı
• Yaralanmalarla sonuçlanan kazaların olması	19
• Güvenli bir uçuş için gerekli tedbirlerin alınmaması	7
• Yerel halkın hayat tarzının olumsuz etkilenmesi	6

Elde edilen bulgular, ilçenin yamaç paraşütü turizminin güçlü yönleri içerisinde coğrafik yapının öne çıktığını ortaya koymaktadır. İlçenin yamaç paraşütü turizminin zayıf yönleri çeşitlilik gösterirken ilçeye gelen ulaşım araç sayısının oldukça yetersiz olmasının ilk sırada, yamaç paraşütü etkinliklerinde sunulan konaklama imkânlarının yetersiz olmasının ikinci sırada yer alması, ilçenin sadece yamaç paraşütü turizminin gelişimi için değil, genel olarak turizm gelişimi için önemli bir sorundur. Pistlerinde uzun mesafe uçuş rekorlarının da kırıldığı birçok yamaç paraşütü organizasyonuna ev sahipliği yapan ilçenin yamaç paraşütü etkinliğinde deneyimli olmasına katılımın düşük olması dikkat çekicidir. Katılımcılar, yaralanmalarla sonuçlanan kazaların olmasını tehditler içerisinde ilk sırada değerlendirmişlerdir. Chmielewska (2014: 99), Canbek vd. ile Wilkes vd. (2017) çalışmalarında yamaç paraşütünün riskli olduğunu, hatta yamaç paraşütü kullanırken ölümlerle sonuçlanan kazalar gerçekleşebildiğini ifade etmişlerdir. Her ne kadar riskli bir spor da olsa doğa ile iç içe olma isteği, heyecan arayışı ve özgür olma hissi nedeniyle yamaç paraşütüne olan ilgi artarak devam etmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bayramören ilçesinin yamaç paraşütü turizmi SWOT analizinin yapıldığı bu araştırmanın sonucunda ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en güçlü yön, katılımcılar tarafından doğal güzellik olarak belirtilirken onu ilçenin konumu, temiz havası ve çevresi, rüzgâr hızının yamaç paraşütüne uygunluğu, yamaç paraşütü için kalkış pistlerinin varlığı, turistler için huzurlu bir ortama sahip olması ve yerel halkın konukseverliği takip etmiştir. İlçenin yamaç paraşütü turizmindeki en zayıf yön, katılımcılar tarafından ilçeye gelen ulaşım araç sayısının oldukça yetersiz olması olarak belirtilmiştir. İlçenin yamaç paraşütü turizmindeki diğer zayıf yönler ise katılımcılar tarafından konaklama imkânlarının yetersiz olması, Bayramören yolunun bazı yerlerinin yolculuk için riskli olması, sağlık imkânlarının yetersiz olması, altyapının yetersiz olması, teknik araç gerecin yetersiz olması, finansmanın yetersiz olması, tanıtım ve reklamın yetersiz olması, personel sayısının yetersiz olması, restoran sayısının yetersiz olması, turistler için sosyal imkânların yetersiz olması, yamaç paraşütü ile ilgili eğitim imkânlarının yetersiz olması, alışveriş imkânlarının yetersiz olması, çevre düzenlemelerinin yetersiz olması, yamaç paraşütü turizmiyle ilgili planlama ve koordinasyonun yetersiz olması, yerel halkın spor ve turizm bilincinin yetersiz olması ve turizm danışma bürosunun olmaması olarak belirtilmiştir. Diğer taraftan ilçenin yamaç paraşütü turizmindeki en büyük fırsat, katılımcılar tarafından ilçenin yamaç paraşütü etkinliği konusundaki deneyimi olarak belirtilirken onu aynı sayıyla gençlerin

ve üniversite topluluklarının yamaç paraşütü turizmine ilgisi ve bölgede rakiplerin az olması takip etmiştir. İlçenin yamaç paraşütü turizmindeki en büyük tehdit ise katılımcılar tarafından yaralanmalarla sonuçlanan kazaların olması olarak belirtilmiştir. Onu sırasıyla güvenli bir uçuş için gerekli tedbirlerin alınmaması ve yerel halkın hayat tarzının olumsuz etkilenmesi takip etmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, Koday vd. (2018)'nin SWOT analizi bulguları ile benzerlikler taşımaktadır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda ilçede yamaç paraşütü turizminin yeniden canlandırılabilmesi için şu öneriler geliştirilmiştir:

- İlçede yamaç paraşütü turizminin canlandırılabilmesi için öncelikli olarak bir yamaç paraşütü turizm çalıştayını gerçekleştirilmelidir.
- İlçeye gelen ulaşım aracı sayısı oldukça yetersizdir. İnsanların ilçeye rahat bir şekilde gelebilmesi için ulaşım aracı sayısının artırılması gerekmektedir.
- Yamaç paraşütü etkinliklerinde sunulan konaklama imkânlarının yetersiz olması, yamaç paraşütünde uluslararası bir üne sahip olan Bayramören ilçesi için en büyük sorunlardan biridir. Konaklama tesislerinin yapılması bu turizm türünün ilçede yeniden canlandırılabilmesi için elzemdir.
- Yamaç paraşütünün yapıldığı alana giden yollar, bir an önce yapılmalı, ilçedeki altyapı çalışmaları bir önce bitirilmelidir.
- Yamaç paraşütü sporu eğlenceli olduğu kadar bir o kadar da risk taşıyan bir spordur. İlçede sağlık imkânlarının yetersiz olması, yamaç paraşütü etkinliklerindeki acil durumlarda müdahale etme olanağını zorlaştıracaktır. İlçedeki sağlık imkânları, iyileştirilmelidir.
- Daha önce ulusal ve uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmasına karşın uzun bir süredir gerçekleştirilmeyen bu etkinliklerin daha iyi bir şekilde yapılabilmesi için yamaç paraşütü pistleri iyileştirilmelidir. Ayrıca riskli bölgeler, güvenli hale getirilmelidir.
- Kaymakamlık ve belediye tarafından yerel halka yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.
- Türk Hava Kurumu, üniversiteler ve hava sporları kulüplerinden başta eğitim olmak üzere gerekli destekler alınmalıdır.
- İlçenin yamaç paraşütü potansiyeli ve deneyimi, doğrudan yamaç paraşütü ile ilgili hazırlanan broşürler ve nitelikli internet sayfaları ile tanıtılmalıdır.
- Bozulmamış bir doğaya sahip olan ilçede yamaç paraşütü turizmi; av turizmi, kültür turizmi ve diğer spor turizm türleri (bisiklet turizmi gibi) ile bütünleştirilebilir.
- Gerek yöresel gıda ürünlerinin sergilendiği noktaların oluşturulması gerekse de restoran sayılarının artırılması, ilçede yamaç paraşütü turizminin gelişimine olumlu yönde katkı sağlayacaktır.
- Yamaç paraşütünde kullanılan malzemelerin temin edilmesi için şehir merkezi ve yamaç paraşütü etkinlik alanlarına satış noktaları oluşturulmalıdır.
- Yamaç paraşütü ile ilgili magnetler, anahtarlıklar, maketler vb. hediyelik eşyalar üretilerek satışı yapılabilir.

Bu araştırma, Bayramören ilçesindeki belirli kamu kurumu çalışanları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Konu ile ilgili gelecekte yapılacak araştırmalarda ilçedeki diğer kamu kurumu çalışanları da araştırmaya dâhil edilerek kapsam genişletilebilir. Diğer taraftan gelecekte yapılacak araştırmalarda Bayramören yerel halkının ve Çankırı'daki yetkililerin konu ile ilgili bakış açısı analiz edilebilir.

KAYNAKÇA

- Akbulak, C. (2016). Ardahan İlinde Kırsal Turizm Potansiyelinin Sayısallaştırılmış SWOT Analizi ile Değerlendirilmesi. *Humanitas-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(7), 1-30.
- Arslan Ayazlar, R. (2015). *Akış Deneyiminin Yamaç Paraşütü Deneyim Doyumu ve Yaşam Doyumuna Etkileri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Barut, A. İ., Demir, A., Ballıkaya, E. ve Çifçi, F. (2019). Doğa Yürüyüşü ve Yamaç Paraşütü Sporunu Yapan Bireylerin Yaşam Doyumu ve Özyeterliklerinin İncelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 3(2), 137-145.
- Canbek, U., İmerci, A., Akgün, U., Yeşil, M., Aydın, A. ve Balci, Y. (2015). Characteristics of Injuries Caused by Paragliding Accidents: A Cross-Sectional Study. *World Journal of Emergency Medicine*, 6(3), 221-224.
- Chmielewska, A. (2014). The Risk in Paragliding Tourism Practiced by the Disabled. *Journal of Health Policy, Insurance and Management*, 14(4), 97-104.
- CNN Türk. (2020). <https://www.cnntrk.com/turkiye/dunya-yamac-parasutu-sampiyonasi-cankirida-duzenleniyor?page=1> [Erişim Tarihi: 14.03.2020].
- Gül, M. (2013). *Bayramören İlçe Analizi*, https://www.kuzka.gov.tr/Icerik/Dosya/www.kuzka.gov.tr_17_RJ8P35WT_bayramoren_ilce_analizi.pdf [Erişim Tarihi: 19.03.2020].
- Karademir, Y. ve Güven, Ö. (2016). Türkiye’de Yamaç Paraşütçülerinin Problemleri. *International Journal of Social Science*, 48, 433-457.
- Koçak, F. ve Balci, V. (2010). Doğada Yapılan Sportif Etkinliklerde Çevresel Sürdürülebilirlik. *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 2(2), 213-222.
- Koday, S., Koday, Z. ve Kızıllan, Y. (2018). Alternatif Turizm Açısından Siirt İlinde Yamaç Paraşütü Faaliyetleri, *TÜCAUM 30. Yıl Uluslararası Coğrafya Sempozyumu*, 3-6 Ekim 2018, Ankara. ss: 1092-1107.
- Mekinc, J., Mušič, K. and Šterk, Š. (2015). Paragliding in terms of Safety in The Upper Soča Region (Editör) Plevnik, M., Retar, I., Pišot, R. ve Obid, A.: *Sustainable Development of Sports Tourism* içinde (ss.97-109). Koper: Annales University Press.
- Özçirış, İ. (2017). *Yamaç Paraşütü Yapan Pilotların Uçuş Öncesi Kaygı ve Stres Düzeyinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul.
- Pirselimoğlu Batman, Z. ve Demirel, Ö. (2015). Altındere Vadisi Meryemana Deresi Güzergâhında Doğa Temelli Turizm Etkinliği: Yamaç Paraşütü, *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 5(11), 13-26.
- Saçlı, Ç. ve Kahraman, C. Ö. (2019). Açık Alan Rekreasyonu Olarak Yamaç Paraşütü Etkinliğine Katılanların Motivasyonları ve Etkinlik Memnuniyetlerinin Belirlenmesi: Arsuzfest Örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(4), 1249-1269.
- Saygılı, R. (2015). http://cografyaharita.com/haritalarim/4l_cankiri_ili_haritasi.png [Erişim Tarihi: 19.03.2020].
- T.C. Bayramören Kaymakamlığı. (2020). <http://www.bayramoren.gov.tr/bayramoren-yamac-parasutu-a> [Erişim Tarihi: 07.03.2020].
- T.C. Çankırı Valiliği. (2014). *Çankırı İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Üstü Buz Altı Tuz Çankırı Broşürü*.

- T.C. Çankırı Valiliği. (2020). <http://www.cankiri.gov.tr/bayramoren> [Erişim Tarihi: 19.03.2020].
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2020). <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-10165/yamac-parasutu.html> [Erişim Tarihi: 07.03.2020].
- Tuban, B. (2019). *Bir Alternatif Turizm Türü Olarak Yamaç Paraşütü: Uçmaktakere Üzerine Bir Çalışma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.
- Türk Hava Kurumu. (2019). *THKY-311 ÇHHA Uçuş Eğitim Okulu Yamaçparaşüt Uçuş Eğitimi Yönergesi*. Ankara.
- Türk Hava Kurumu. (2020). <http://yamacparasutu.thk.org.tr/> [Erişim Tarihi: 07.03.2020].
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2020). <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr> [Erişim Tarihi: 07.03.2020].
- Wilkes, M., MacInnis, M. J., Witt, M. J., Vergalla, M., Verschave Keysers, M., Thomas, A. and Hawkes, L. A. (2017). Free Flight Physiology: Paragliding and the Study of Extreme Altitude. *High Altitude Medicine & Biology*, 18(1), 90-91.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2011). *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri. (3. Baskı)*, Ankara: Detay Yayıncılık.